

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extrang. 5

EL PER QUÉ DE LAS COSAS

—¿Per qué l'estimas al avi?
—Perque sempre 'm fa regalos.

—¿Per qué vinch tant á la font?
—Perque aquí hi trobo al meu payo.

CRÓNICA

EL Sr. Ubach y Vinyeta ha guanyat la *flor natural* en el certamen dels Jochs Florals de València. Li ha sigut adjudicat ademés el premi ofert pel Consistori dels Jochs Florals de Zaragossa.

Al llegir aquesta notícia, ho confesso, vaig alegrarme'n de debó.

Perque no era del cas que de las firas y festas valencianes tothom ne tornés disgustat com la nostra banda municipal, premiada sols ab un segón accésit, al qual renunciá, creyentse víctima de una injusticia. Bó ha sigut que lo que no pogueren conseguir els seixanta instruments del municipi barceloní, ho haja alcansat, y per partida doble, la lira de un poeta catalá. ¿Y ahónt? A València, á la terra del cel blau y rialler, en la qual els poetas hi naxen ab la mateixa pródiga abundancia que 'ls clavelles.

Pero la meua satisfacció té un motiu especial de carácter íntim. El triomf del Ubach arriba fins á mí saturat de perfums de antigues y carinyosas recordansas: representa una nova fita en la ruta de una amistat literaria, que va comensar l' any 1866, es á dir, trenta set anys enrera. ¡Trenta set anys de amistat continua, may interrompuda, y trobant encare avuy al mateix home, al mateix poeta de sempre, acariciant las ilusions mateixas qu' en 1866 acariciava, y recreantse, com llavors se recreava en sos mateixos éxits literaris! Se diria que 'l buf del temps que tot ho arrebassa, ha passat en vá per mon estimat amich. ¡Ditxós ell que á sos seixanta anys cumplerts, conserva pura, inalterable la fé que ilumina 'ls días de la joventut!

***

Fou ab motiu de haver guanyat un accésit en els Jochs Florals de Barcelona, que vaig tenir ocasió de conèixer al Ubach, á casa de mon parent, lo llibreter Roca y Bros, editor de la major part de las obras catalanas de 'n Pelay Briz. Allá 's dirigí l' Ubach en busca de una targeta de invitació, que li franquejés l' entrada á la festa pera recullir la recompensa, que per primera volta li era concedida. No coneixia á ningú á qui pogués demanarla. Vivia aïslat y pobre.

Desde aquell punt y hora tingué en mí un amich y un confident.

M' admirá trobarlo en un quart pis del Arch de la Gloria, vivint en companyia de sa mare viuda y son germá, sense més recursos que l' honorat fruyt del treball de aquells dos xicots amorosos que l' idolatravan, contents y esperansats en un esdevenir, que després va anarse realisant per sos passos contats.

En Francesch, per una imperfecció á la má dreta, hagué de deixar son ofici de daurador, y després d' aprendre teneduría de llibres y d' exercitarse á escriure ab l' esquerra, entrá de meritori en la fábrika de pintas y llisos de teixir del Sr. Carreras Alberich, de la qual ab el temps arribá á serne gerent y director, qual cárrech ha vingut desempenyant fins l' any passat. Pero llavors no era més que meritori, y en la seva llar, la pobresa hi reynava, aixó sí, tenint per companyas inseparables l' esperansa y la poesia.

Poeta de naixensa y de afició, arrestellant ratllas curtas y rimadas donava esplay á sas horas vagativas. ¡Qué n' havia embrutat de paper! Sense la base dels estudis académichs, á forsa de práctica arribá á dominar totas las dificultats de la métrica. Y en

aquells versos de aprenent perfidiós hi havia rasgos y esburneigs de verdadera inspiració.

En Robert Robert, que á l' any en que l' Ubach guanyá l' aludit accésit exercia de mantenedor, quedá prendat d' ell... y en Robert tenia bon nas, en el sentit físich y moral de la paraula. Presentí que arribaria lluny, y en efecte, als pochos anys, l' Ubach era proclamat mestre en Gay Saber.

***

May, mentres visqui, podré olvidar aquells días ditxosos, en que siguerem els dos inseparables. Sempre aparellats, ens comunicavam las nostras efusions, cada tarde al eixir ell del escriptori y jo de la relatoría abont me practicava, passejant amunt y avall pel pórtich de la Plassa Real corresponent al carrer del Vidre. Prompte se 'ns uniren altres amichs de la joventut literaria: en Picó y Campamar, en Tomás y Salvany, en Martí y Folguera, y tots junts buscavam refugi en el *Café de Fransa*, l' incubadora del Restaurant Justin.

La tertulia s' aná animant, y quan el *Café de Fransa* desaparequé, la trasladarem al *Café Suis*, ahont tinguerem nous y valiosos ingressos ab en Guimerá, l' Aldavert, en Matheu, en Sardá y molts més, que per fi decidirem fundar la *Jove Catalunya*.

Molt s' ha parlat de aquesta associació, atribuintseli la qualitat de iniciadora del catalanisme polítich, quan en realitat no tingué may altre carácter polítich que 'l de sustentar las ideas progressivas y modernas dintre del moviment literari.

L' únich catalanista, reivindicador de la personalitat catalana que hi havia en aquella época, era en Francesch Pelay Briz, y 'ls que després s' han eregit en directors del moviment, el tenian en el més complet aïslament, tancat á casa seva per una pertinás neurastenia. L' Ubach y l' autor de aquestas ratllas eram sos conterutlis més constants, encare que no participéssim de sas ideas radicalment exclusivistas.

L' estimavam sí, per sa bondat y per sos mérits literaris; agraíam sos desinteressats consells, y l' admiravam per sa constancia indomable. Sempre tenia un llibre en publicació y un altre apunt. A no haver sigut en Briz, hauriam transcorregut anys enters sense que la bibliografía catalana hagués donat senyals de vida.

***

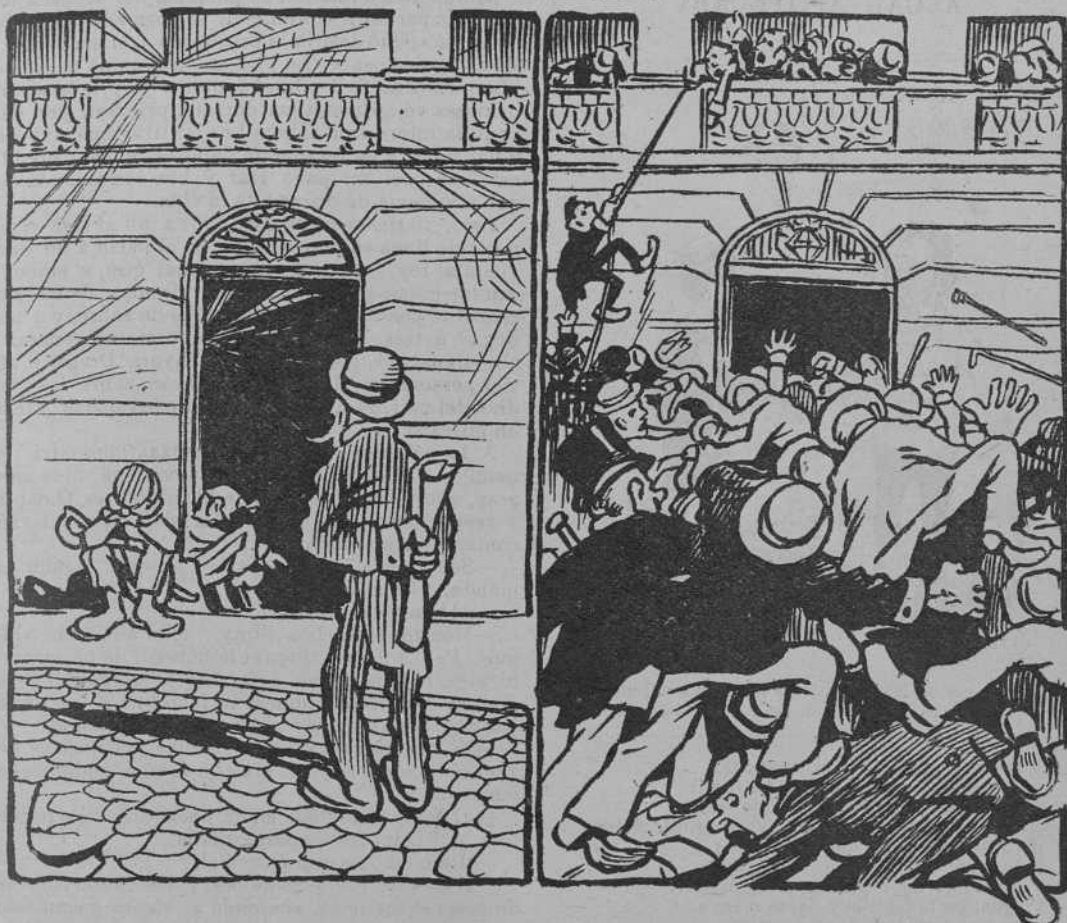
A mí la política se me 'n va emportar al camp del periodisme. La pobra lira meua quedá arrecornada. Ja ni sé hont pára: no 'n deu restar ni pols.

En cambi l' amich Ubach no l' ha abandonada may. La te sempre neta, polida y ab las cordas vibrants.

Ha sigut l' únich consol de la seva existencia: no ha conegut altre esplay millor, que polsarla ab má segura, que 'l temps no ha pogut tornar tremolosa. Igual qu' en las épocas en que ocupava ab ella sas horas vagativas de meritori, ha ocupat sempre las que 'l treball de crearse una posició modesta li ha deixat lliures... y n' ha recullit els fruyts en tota mena de consols íntims, barrejats, aixó sí, ab un que altre disgustet, perque en aquest mon la felicitat completa es impossible.

L' Ubach es el poeta que ha enviat més en els certámens y el qu' en ells hi ha guanyat més premis. Uns deu anys enrera s' aproximavan á doscents els que tenia reunits. Te ab ells enjoyada la seva llar. Y se n' hi conta algun de ben envejable, com per exemple, l' estatneta de bronze *La Tragedia*, de l' Antoni Fabrés, pensionat com escultor per

A LA CASA GRAN

Quan hi ha sessió de segona convocatoria.

Quan hi ha tiberi... sense convocatoria de cap classe.

la Diputació provincial, y que va deixar el cisell per la paleta.

—Quan arribi als doscents plegaré—va dirme l'Ubach un dia.

Pero no se 'n ha sapigut estar; y continúa enviant als certàmens, y recullint premis y més premis, com ara mateix á Valencia.

Lo molt que se 'ls estima m' ho revelá vinticinch ó trenta anys enrera. Estava malalt de una erissipela al cap y tenia moments de desvari. Jo 'l vetllava, junt ab en Matheu y Fornells si no recordo mal, y sentintli donar crits anguniosos, acudirem apresuradament á l' arcoba.

—Qué tens?—li preguntavam.

Y ell, després de mirarnos una estona com alelat, digué al regoneixe'ns:

—He vist un lladre que se me 'n enduya las joyas... Vigileu.

***

L' Ubach es un poeta de imaginació y de verdadera forsa. Si alguna cosa 'l perjudica es la seva prodigalitat mateixa. No sempre l' inspiració está al servey de la voluntat.

Pero aixís com hi ha entre 'ls literats catalans, qui s' ha fet un nom ab dos ó tres composicions no més, l' Ubach pot mostrane dos ó tres dotzenas y tal vegada més, que 'l col'ocan en primera línea.

Els fundadors dels Jochs Florals ab l' idea de

possehir un Romancer catalá, acordaren adjudicar l' Englantina d' or ab preferencia, á las composicions escrites en forma de *romans* ó de *llegenda*. Donchs aquest *Romancer catalá* l' ha arribat á fer l' Ubach tot sol y en ell hi figuran composicions de primera forsa.

Ha cultivat ab éxit el Teatro, y anys enrera l' *Academia de Bonas Llettras* va obrirli las sevas portas.

Pero es home que viu sol, sempre á casa seva: no pertany á cap capella, ni es soci de cap Lliga, y 'ls catalanistas y 'ls regionalistas no cantan ab ell.

¡Si 'n fa d' anys qu' es Mestre en Gay Saber, y aquesta es l' hora encare en que no li ha sigut confiada la Presidencia dels Jochs Florals!...

Per obtenir certas distincions literarias, no basta avuy polsar la lira dels poetas; es necessari fer boleyar l' oscada y ridícula fals dels segadors.

P. DEL O.

DOL SUPERFICIAL

Órfana de marit, viuda aixerida,
ab pardalets al cap buit de magí
t' has fet fé un vestit nou, negre, molt fi
ab que passejá 'l garbo compungida.

Ho fas pensant que aixís la gent oblidá

A CAL APOTECARI

—¿No es pas de las falsificadas aquesta medicina?
—No, senyor: no li farà cap mal: tot' es aygua pura.

l' historia aquella d' una dona ruhi que á un home bondadós va fer morir robanli constantment pessichs de vida.

Com que 'l plor que sovint els teus ulls banya no puja comprimit del fons del cor, la teva hipocresía no m' enganya; igual que 'l dol que dús quan ab rubor t' aguantas la faldilla y dante manya ensenyas farbaláns d' encés color.

J. COSTA POMÉS

ARTISTA REGIA

Després del drama, 'l saynete; després de la degollina de Belgrado, la magestat real posada al nivell del *hombre serpiente* ó de la *niña gorda*,

La princesa Gjena Lunjewitza (¡vaya un nom!) es la germana petita de la reyna Draga. Educada aristocràticament, ab molt piano, molta equitació, molt *flirt* y molts romansos, al pujar la *gran* de casa seva al trono de Servia, la noya vejé realizadas, si no totes, bona part de las sevas ambicions.

S' havian acabat las amargas apreturas del *quiero y no puedo*; havia passat per sempre més alló de haver de dir al portador d' una factura: — «Torni un altre dia,» ó de ferli respondre per la criada: — «La senyoreta no hi es.»

¡La germana gran, reyna! ¡L' amo de la nació, el dúctil Alejandro, cunyat seu!... ¿Qui podría empetarli la basa de llavoras endavant á la gentil Gjena Lunjewitza?... (¡dítxós nom!)

Acariciada per las dolsas auras de la fortuna y la popularitat—donchs no 's deu olvidar que 'l casament de la senyora Draga y 'l rey Alejandro fou en un principi popularíssim,—l' alegre princeseta s' instalá al palau real, rodejantse, com ja 's pot suposar, de camareras, damas d' honor y servidoras de totes classes, colors y midas.

¡Quíns días aquells!... El personal del Konack se desvivía per tenir contenta á la germana petita de la reyna. «¿Qué desitja la princesa?» «¿Mana la princesa alguna cosa?» «La princesa té la taula parada.» «La princesa té 'l cotxe á punt.» Y princesa va, princesa vé, princesa per darrera, princesa per davant, la interessant Gjena Lunjewitza (¡macatxo de nom!) nadava en un mar de delicias, plena d' orgull, estufada com un pavo real y ben convensuda de que alló havia de durar tota la vida.

Pero, *ilusiones engañosas!*... Una nit al sisé regiment de línea se li ocorreix anar al palau á fer una visita al rey. La visita pren un mal giro, s' embolican las cosas, saltan paraulas gruixudas, de las paraulas se passa als tiros y als cops de sabre, y á las dugas ó tres horas, rey, reyna, ministre, generals, alts dignataris, germáns de la senyora Draga y altres personatjes de categoría, jeyan sobre las pedras del pati del Konack cusits á punyaladas y fets un ginyapo.

A la princesa Gjena Lunjewitza (¡dimontri de nom!) y á un' altra germana seva, una mica més gran, que vivía ab ella, no 'ls hi van fer res. Galants y respectuosos, els oficials del sisé regiment van contentarse ab dils'hi:

—Senyoretas, s' ha acabat el broquil. Agafin la maleta, y *largo* d' aquí.

—¿Abónt hem d' anar?

—Mientras signi ben lluny, vagin allá hont vulguin. Pero á Servia tinguin la bondad de no tornarhi més, perque aném á fer rey al simpático Pere Karageorgewitch, y aquést es fácil que si las vejés per aquí els hi jugués alguna broma pesada.

—No obstant; els nostres mobles, las nostras joyas, els nostres trajos... aixó bé devém poder nosho emportar.

—S' equivocan: han sigut declarats bens nacionals, y l' Estat se 'n aparroquiana.

—¡Pero aixó es una picardía!...

—¿Per qué? Els bens de las princesas son com els *dineros del sacristán*: cantando se vienen y cantando se van.

EN VIGILIAS DE LA HUELGA GENERAL

—Lo qu' es per una senmana, ja no 'm puch morir de gana.

EXCURSIONISTAS

Resumint, que ab la robeta de l'esquena, un petit farsellet y quatre ó sis pessetas á la butxaca, las dugas germanas van ser acompañadas al tren, y á las pocas horas, las que 'l día avans brillavan al palau real de Belgrado rodejadas d'oficials y patges, se trobavan á Ginebra en una fonda de según ordre, mortas de fástich y sense saber si 'l dia següent podrian sopar.

Y aquí vé 'l moment en que la graciosa Gjena Lunjewitza (¿s' ha vist nom més raro?) pren la heróyca resolució que ha omplert d'estupor á totas las corts d'Europa.

Si la expulsada de Belgrado en loch de ser una dama aristocrática hagués sigut la filla d'un betas-y-fils qualsevol, es lo més probable que l'endemá del daltabaix, després de plorar una mica, s'hauria posat á treballar, persuadida de que en aquest món, si no es absolutament cert que del treball ne surt el descans, quan menos ne surten las bessas.

Pero la germana de la pobra Draga es princesa, y aixó no podía ferho. ¿Traballar?.. ¿Cóm? ¿En qué? ¿A quin ofici podía dedicarse?.. ¿A planxadora? ¡Si ni sab que al món hi haji midó!.. ¿A modista? ¡Ella que may ha tocat una agulla!.. ¿A cotillayre?.. ¡Per ella las voldria las cotillas esbeltas y plenas de repunts!..

La necessitat l'apremiava, l'amo de la fonda ja comensava á mirársela ab ayre desconfiat.

—¿Qué farás, hermosa princeseta? ¿Qué farás?... ¿D' ahónt sortirá 'l nostre pá de cada día que cada día necessitas?

El fanal d'un café que á poca distancia brillava va enviarti un raig de llum... ¡Ja tenia l'idea!

Si: estava decidida: 's contractaria ab un empresari qualsevol y recorreria 'ls cafés-concerts, donant al públich com atracció y número extraordinari el relato exacto y verdadero de los sucesos de Belgrado, con los muertos y heridos.

Y tal dit, tal fet; buriantse denodament de lo que puguin pensar las testas coronadas, la simpática servia ha firmat una escriptura ab un Barnum atrevit que 's proposa passejarla pels tablados de tots els cafés de Suissa, Austria, Alemania, Bélgica y Fransa.

De moment ella jura y perjura que 'l seu compromís artístich se reduheix á fer la narració de la tragedia que costá la vida á son cunyat y á sa germa-

—¿Per qué pujém tan amunt, Pepito?

—Donal... Si á baix sempre m'estich trobant ab aquest dítxós sastre...

na, pero aixó son puras fantasías. Jova y guapa com es y ab la bona veu ab que l' ha dotat la mare naturala com s'ustreure's á l'influencia del medi? ¿Quí sab estarse de cantar y ballar, trobantse davant d'un públich que pel cant delira y que fins á coixos y á tulits crida: ¡Que baile!

Ell creu que nó, que tot será fer historia; pero s'erra de mitj á mitj: tart ó d'hora, ballará, ¡vaya si ballará!.. Fins vull arribar á véurela en un teatro d'aquí en calitat de bella y aixecant al públich ab un tango sugestiu...

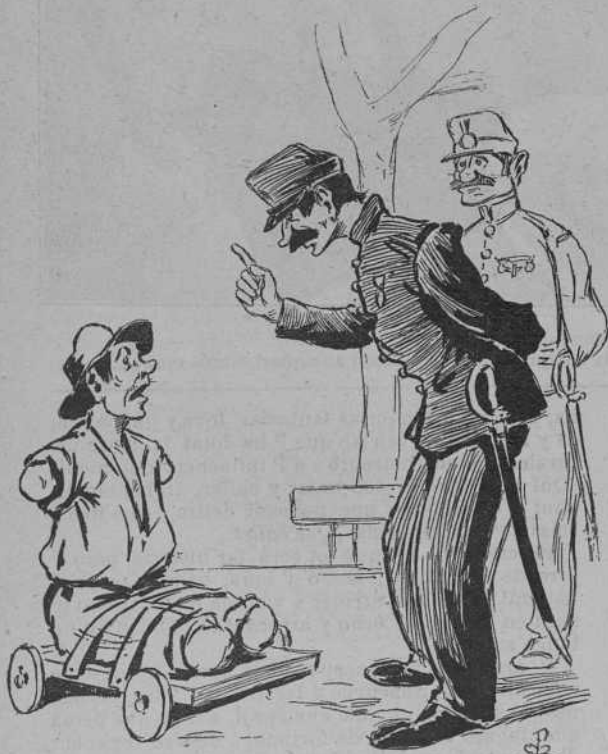
Y ara, reys y prínceps de la terra, aprofiteula aquesta liadó. Ensenyeu á las vostras fillas, germanas y cunyadas un ofici qualsevol, á fi de que demá que tinguin un revés de fortuna, ó de sisé regiment d'infantería, puguin guanyarse la vida modestament sense necessitat de sortir á exhibirse sobre

DINS D' UN TRANVIA

—¿No veu qué diu aquí? *Se prohibe fumar.*
 —Al contrari, mireuho bé; veig que diu, y ab un NO ben gros: *No se prohibe fumar.*

ADVERTENCIA

—¡Eh!... ¿Ya zabez que loz automóviles y demáz vehículos callejeros no pueden hacer más de veinte kilómetros por hora?

las taulas d' un café-concert, com el mes que vé comensará á ferho á Zurich la hermosa princesa Gjena Lunjewitza... (¡diable de nom!)

A. MARCH

XISTOS

Sistema B...

DIÁLECH

—En Pau qu' es un borratxó arma á tot arreu camorra y ara á causa d' aixó 's corre...
 —Ja 'u sé, ja, *escorre el porró.*

—Molts cops calent de cervell, du eynas, y si tant l' empipas diu que 't vol treure *las tripas.*
 —Cá, l' *estripas* primé á n' ell.

—Com crech que ha sigut de tot si un municipal l' apura dret á ell sa ma *va segura.*
 —Sí, *va sé gura* y burrot.

—En cambi ¿veus? sa mullé li fa fer qualsevol cosa perquè, noy, quan veu sa *esposa...*
 —Crech que sí que 's *posa* bé.

—De ví, quan hi va calent du 'l vestit fet una *taca,* llavors ella ab una *estaca...*
 —Es clar que 's *taca* bevent.

—Pot sé al fi 's veurá ab embulls si ho fa aixís, qu' ella no mira que tant, tant la corda *estira...*
 —Si que 's *tira* terra als ulls.

—A casa fressa li mou y fe'l treballar procura dihent que així el defecte 's *cura.*
 —Crech que sí que *escura* el pou.

—Pot ser que la fam l' amoli puig tracta ab olis d' algú y pel negoci ell *es dú.*
 —Sí bé 'u se prou que 's *du* l' oli.

—També l' estucador Sala va dir que l' *ensenyaria* y en poch temps *estucaria.*
 —Bé, 's *tucaria* de l' ala.

—Desd' avuy te juro noy que jo á sa amistat renuncio y els mals que fasi els *denuncio.*
 —D' *Anunzio,* Ibsen y Tolstoy.

—Noy que 'm prens el pel conech y permétem que no cursi fent que 'l diálech nostre *escursi.*
 —Es *cursi,* es *cursi,* ja ho crech.

—Tú ets d' aquells que 't donas pisto y t' agrada fer *barrila* y adeu, que en mí aixó no *estila.*
 —No *es tila,* ni es té, es un xisto.

MARTÍ REVOLTÓS

LLIBRES

LA PINTURA EN LA EXPOSICIÓN UNIVERSAL DE PARÍS—1900, por M. RODRÍGUEZ CODOLÁ.—Comissionat l' autor de aquesta obra per la Diputació provincial de Barcelona, pera anar á París á estudiar la Pintura en la Exposició Universal, cumplí ab fidelitat l' encàrrech, resumint el fruyt de las sevas meditadas observacions y donarlas al públich, porque las judiqui y las aprofiti. No totas las personas que reben comandas de aquest género obran ab la mateixa formalitat.

En el Sr. Rodríguez Codolá, distingit periodista, s' hi reuneixen qualitats especials pera la crítica d' art, puig

no sols domina la tècnica de la pintura, per haverla exercida ab lluhiment, sino que ademés posseheix coneixements adequats, que li permeten formular judicis de verdadera autoritat.

Aixís la seva obra resulta una notable síntesis del moviment artístich contemporani, segons va revelar-se en el gran Certàmen Universal de 1900.

La primera part es sintètica y determina las corrents generals predominants; la segona analítica defineix ab seguretat y precisió 'l caràcter de la pintura en els diversos pobles representats en el concurs.

En tot aquest treball fa gala l' autor de un judici crítich molt seré y posa de relleu ademés sas envejables qualitats d' escriptor, que diu sempre lo que vol y com vol dirho.

GOTIMS Y PÀMPOLS.—POESIES de JAUME TERRI.—Un libre de versos més, que si no un poeta genial, revela un enamorat de la naturalesa. La sent, no pot negarse, encare que no sempre li siguin planas las grans dificultats del ritme y de la rima que ofereix l' exteriorisació externa y artística de la concepció y 'l pensament.

Pera donar una idea de aquest aplech res mes apropó-sit que reproduhir una de sas composicions:

TARDOR

Ni ha sortit el sol, ni un auce!l he vist;
plujós y negrench, el cel está trist
y l' ayre pel fanch capdella las fullas
cantant llur enterro.

Anant pel passeig aquest dematí,
el cant de tristor m' ha fet extremí...
els arbres també gronxant s' extremfan
ohint llurs absoltas.

Allá al lluny, el mar també entona 'l cant...
Irónich y fret, empeny bramulant,
rugint de despit al peu de las rocas
sas onas gegantas.

Pels volts del passeig, dessota un portal,
he vist pidolant á un pobre malalt,
els ulls enfonzats, mes groch que la cera...
[Tardor malehida!...]

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Notes íntimes.—Poesies per R. Ribera Llovet.—Composicions metrificadas, las primeras, que segons confessió propia, va escriure l' autor, y que las publica pera ferne ofrena als seus amichs. Corresponen al seu títul; están bé dintre de l' íntimitat.

.. *La verdad social* (sobre sociología) por *Ubaldo Romero Quiñones*.—Tracta la qüestió sociológica baix son aspecte moral, combatent las solucions extremas.

.. *Lo miracle de Mahoma*, sainete catalá en un acte y en prosa, estrenat en el *Teatro Romea*, la nit del 4 de juny de 1902.

RATA SABIA

LO IMPOSSIBLE

A forsa de molts estudis,
(y á risch de tornarse boigs.)
els sabis dirán, un día:

—Ja tenim la direcció
dels globos aéreos. ¡Eureka!
Y ns falta poquet, ben poch,
per trobá: 'ls ánguls del círcul
qu' envolta la creació;
monedas d' or espanyolas:
un jesuita de bon cor;
el somiat mohiment contínuo ..
y dos mars sembrats de cols —

Tot aixó jo ho crech possible...
Si la ciencia, avuy, tant pot,
es lógich que, *andando el tiempo*,
se veurán... molts cinchs de rom...
Pro 'l problema més difícil

DEL DIA

—¿Que vas á cobrar ó á pagar?... Si vas á pagar, de segur trobarás al interessat á casa; pero si vas á cobrar... no hi ha ningú: tothom es á la torre.

Hopart

LA FONT DE LAS RAHONS

CLIXÉ USAT

—L' últim?... L' últim? ¿Qui té tanda?
¿Qu' es vosté, potser?
—No, filla;
jo l' he dada á aquell xicot.
—Noy, no badis... —¿Qué volfa?
—Respón á lo que t' preguntan;
déixalas estar las mitjas
de la Paula... —¿Qu' ets tú l' últim?
—Oh, no ho sé... —Aquest? ¡Si ara arriba!
—Donchs, qu' es? —Una servidora.
—Ja es hora... ¡Angela María!
semblém sorta. —Bé, no cridém,
que no n' hi ha per tant... —Vigila,
tú, que no t' prenguin el puesto...
—¿Ahont vá aquest mitja-cerilla?
—¡A la quá! ¡Ep! A fer trampas
heu d' aná á casa la vila.
—Noyas, un jich de prudencia...
Esto ya pasa de mida;

más cordura, y más respeto
al batlle y á sus patillas...
—¿Qui apreta, per qui, qui apreta?
—¡Cuidado!
—Es que porto prisa...
—Deus tenir por que s' acabi
l' aygua... —Es que m' escandalitza
la senyora, si faig tart...
—Y donchs ¿per qué no t' hi envían
ab automóvill... —¡Ey, passo!
—¿L' últim? —A ver esta chica.
Ya os tengo dit que á estas horas
del vespre y del medio día
no 's pueden omplir galletas,
ni cubos, ni ximplerías,
que hacen perder molt de tiempo
y son l' esca de reñinas.
—¿Y el ví, donchs, cóm se refresca?
—Avisando á «La Joaquina.»
—¿Qui es aquesta? —Una señora
que á fer hielo se dedica.
—Ja veurá, no estém per gastos...
—Pues tendreis que vení á omplirlas
á media nit... Cuando vienen

los forners sense camisa
á llenar las portadoras...
—¡Uy, quina feyna se 'ns gira!...
—¡Bó! ¿Qué s' ha estroncat la tanda?
—¡Au! ¿Qué fan aquestas niñas?
—¿Qué hem de fé?
—Es aquesta noya,
que no acaba may. —Tá... ¡ximple!
—¡Y ara? —¿Qué fas ab el canti?
Si 'l tens ple... ¿per qué no piras?
—Perque 'm dona la real gana
de que 's refresqui una mica.
—Aixó de la gana 'm sembla
que t' ho menjards... —¿Cóm?
—¡Mira!
—¡Catatxechi! —¡Plif!
—¡Plaf!
—¡Quín juli!
—Ja s' aixecan las faldillas...
—¡Ep, municipal, que 's matan!...
—Miri, allá hi ha trencadissa.
—¡Barjaula! —¡Poca vergonya!
—A ver, todo dios en fla.

¿Qué passa?
—Aquesta pendatxo,
que m' insulta... —¡Madre mía!
¿Quando acabaréis las rahons?
¿Qué paciencia 's necessita
para tratar con vosotros!...
Vaya, ustedes dos... au, vingan
ab mi cap al cuartelillo...
Es inútil que resistas...
—Donchs no 'm toqui, graponer.
—Gutierras ¡cóm t' aprofitas
—Es mi deber... —Donchs el meu
es inflarli las genivas...
—Ben fet, noya; jo t' ho emprobo;
es un llarch de dits... ¡tunyina!
—¡Que vaji á la seva terra
á fé aquestas porquerías!
—¿Qué ha estat aixó? —Aquest senyor
que se 'm propassa. —Mentira,
falta usté á la... —Senyor Guardia,
esta zabeya es la mía
y me la deja usté estar;
que si acás me la pellisca,

li juro pe 'n Boladeres
y per tota sa familia
que en el temps de desir: faba
anirá á fer companyia
á Lleó XIII... —Ah, sí! Pues tú
també quiero que me sigas...
—¡Y qué haig de seguir, criatura:
—¡Volteulos!... —¡Verche Santísima,
que me están dando la vaca!
—¡Y fort, per qué s' hi embolica!
—¡Ay, uy, oy! —¡Pobre Gutierras,
no ha rebut mala pallissa!
—Tan mateix, noy, n' has fet massa...
—Si es mitj mort; té, ni respira...
—Poséuli un xich d' aygua fresca...
—Si... ja vá! ¡Si no 'l revifas
ab el suero caballar
ó ab eleccions de morfina!...
—¿Qui es l' últim?... ¿Qui es la darrera?...
—Ay, no se 'n preocupi, filla,
de la tanda... —Y aixó?
—Aquí.
no més hi ha tanda de pinyas.

Si 'ls senyors se 'n van á fora,
buscant ayres mes templats,

de resoldre, d' entre tots
els que avuy se discuteixen,
¿saben quin es?... ¿Diuhem no?

Donchs menteixen, perque 'l saben
tant bé com un servidor...

Lo que es y será impossible
mentres el mon sigui mon,
es: trobar un específich...
pera fer callá 'ls miróns!

ANDRESITO

LICEO

La temporada d' hivern está ja próxima y pels preparatius que 's portan fets sembla que tindrà verdadera importancia. De moment podem adelantar als nostres lectors que l' empresari Sr. Bernis porta ja escriturats als mestres Mascheroni, Bossa y Marin; als tenors Bonci, Mariacher, Viñas y Iribarne; als barítonos Blanchart, de la Torre, Tessary y Mentasti; als baixos Grazia y Torres de Luna; y á las sopranos Giudice, Berlendi y Bardi, ademés de altres artistes de reputació ben cimentada y alguns d' ells ja prou coneguts dels *dilettanti* barcelonins.

Ja voldríam serhi.

NOVEDATS

La despedida de la companyia Mariani va ser de las que fan época. Tots els artistes, del primer al últim, del mes gran al mes xich, van tenir que sortir á rebre los aplaudiments del públich entusiasta que fins á darrera hora no 's cansá de festejar á la simpática *troupe*.

Han donada promesa de tornar ben aviat, de lo que 'ns alegraríam infinitament en bé del art. Y, per altra part, creyém que ho farán perque la Mariani es de las actrius agrañadas y quan se troba lluny de Barcelona deu dir segurament:—Allá no m' hi faig rica; pero m' hi esperan un grapat de admiradors que 'm saben compendre y que m' estiman .. y ja 'n tinch prou.

A reveure, donchs y .. *come piu aviato migliore* que diría qualsevol revistero de qualsevolga diari rotatiu.

Debutarán molt aviat en aquest escenari els *Wathry*, uns xinos que venen precedits de molt nom y que 'n Joanet anuncia ab lletres grossas...

Veurém que será quan será cuyt.

ELDORADO

La escalinata de un trono ha arribat al públich ab vint

anys de retrás. El Sr. Echegaray (D. Joseph) fa gala en aquesta obra, y una vegada mes, de sa inagotable potencia creadora, tot imaginació, tot poesia, tot palla, tot mentida.

Si 's prescindeix de lo que predomina en la dramática moderna, aixó es, la sinceritat, la aproximació mes exacta de la veritat viscuda, trobém que *La escalinata* es una obra inmensa, plena de imatjes hermosas y de ressorts escénichs admirablement construbits y que causan una fonda emoció objectiva, pero emoció al fi. El quart acte, sobre tot, es de una forsa trágica assombrossa y, produhí un efecte gran que feu esclatar en delirants aplausos á aquella part de públich que 's deixa impresionar per las combinacions escénicas y las notas de color. El l enguatje es musical, ampulos y distreu á la classe mitja, y fins á la classe poderosa.

La execució no va ser del tot, ni del gens acertada. El Sr. Mendoza s' hi distingí en algunas escenas y *pax vobis*.

Está anunciat l' estreno de *María Stuardo*, arreglada

UN SENYOR VESTIT DE BLANCH,

—Que quedin ben negras, nano;
es com á mí mes m' agradan.

DEL ESTIUHEIG

¿qué han de fer sino seguirlos,
els seus pobres abonats?

á la escena espanyola pels fuselladors F. Rodríguez y González Llana; obra que será posada, segons diuen, ab una propietat y un luxu extraordinaris. Esperém aquest drama, ab el que tant ens va fer gosar la Vitaliani, ab impaciencia, y mes que ab impaciencia ab l'ay al cor.

TÍVOLI

Dissapte passat debutá la companyia Baratta. Obra inaugural: *Andrea Chenier*.

Ja 'ns ocuparem á son degut temps d'aquesta obra, una barreja de Wagner y Puccini, pero valenta, ben entesa y que s'escolta ab gust. Sols dirém que 'l públich del Tivoli no va rebre la partitura de 'n *Giordano* ab tanta fredor com el de la casa gran. El duo final va ser molt aplaudit, y els intérpretes en general varen cumplir com bons minyons. La senyora Palermi y els senyors Pagani y Puiggener varen ferse aclamar en diferents ocasions.

El voluntariós mestre director, senyor Baratta va ser cridat á las taulas després de tots els actes.

L'altra nit y ab la primera de *Il Trovatore* varen debutar la soprano Wal-Rossel y el tenor D' Octavi. Els dos demostraren possehir artísticas facultats molt envejables, singularment l'últim que vocalisa y entona ab no escás gust, y posseheix una bonica veu.

Desitjém que la temporada 'ls siga profitosa á tots, perque empresa y artistas s'ho mereixen.

NOU RETIRO

Després de la saragata de la premsa y la *Chelito*, en Gil ha obert altra volta las portas del Nou Retiro. Hi fan *El Puñao* y *El Husar*, la *Mendoza* y els *Castillos*, y després hi ballan tangos ab molta sal y ab molt brillo la *Violeta* y la *Gardenia*, dos xicotetas de pisto.

N. N. N.

Ó LA ENLLISTRADA FUNESTA

— Jo demanava ben negras
las sabatas, no las calsas!

A UNA VEHINA

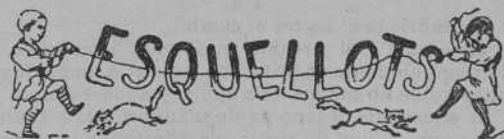
Lligant un pom de romaní
y de ridorta boscatana
te vareig veure un dematí,
mentres brandava la campana
del hermitatge mes vehí.

Lleugera brisa suaument
t'acaronava amorosida,
y 'l sol brillant esplendentment
sobre 'l pom fresch qu'anavas fent,
hi trasmetía un raig de vida.

Flors y perfum, brillar del sol,
vida feconda... tot hi era;
fins la cansó del rossinyol,
bó y festejant la cadenera.

Y tú, joyosa, apomellant
els romanins y la ridorta...
Jo, contemplante sospirant,
glatint de cor, y desitjant
que no arribés la tarde morta.

J. CASAS

La huelga general, anunciada per dilluns passat, va reduhíree á una tentativa de paro que quedá immediatament desfeta, sense las desagradables complicacions que algú vaticinava. Més val aixís.

QUADROS D' ESTIU

Batent.

Siga la que siga la causa del fracás d' aquest moviment, y esperant que las justas aspiracions de la classe treballadora obtindran la satisfacció que mereixen, LA ESQUELLA, barcelonina y catalana fins al moll dels ossos, desitja que 'l bon sentit s' imposi ara y sempre y fa vots pera que 'ls nostres obrers, seréns y dignes, busquin y alcansin per las amplas vías de la cultura, del dret y del progrés el seu millorament, precursor de la seva redempció.

Una pregunta al arcalde Boladeres:

¿Está segur D. Guillém de que encare que no li va ser admesa la dimissió que va presentar per cortesia, 'l govern li deixarà la vara porque presideixi las próximas eleccions de regidors?

Ja me 'l contemplo posantse pensatiu y després de amoixarse un bon rato las patillas, responde ab fingida indiferencia:

—Que vol que li digui! Tant me fa!

Pero al dir que tant se n' hi dona, sentirá dintre del seu cos una certa esgarrifansa, que li donará un moment de fret, per molta que sigui la calor que fassi.

•••

A Madrid ja s' ha fet el cambi.

Ja la vara del arcalde que tenia 'l marqués de Portago ab molta dignitat, ha passat á mans de un altre noble ab menos escrúpuls, y aquest senyor ja l' ha encaixada, á manera de manubri, á la máquina de la qual n' han de sortir els tupins de las próximas eleccions municipals.

No sé si á Barcelona farán lo mateix.

Pero en aquest cas será de veure qui es el guapo, que després de la gran lliadó que ha rebut el cacique,

s' atreueix á arrostrar la indignació de tot un poble.

Hi havia qui 's figurava que todas las joyas d' art havían desaparegut d' Espanya pera anar á enriquir als Museos extrangers que n' están plens.

Pero estava en un error qui sustentava tal idea. La prova es que encare quedan 22 tapissos á la catedral de Zaragoza.

De qual existencia se n' ha tingut coneixement per l' anunci que acaba de publicar aquell cabildo trayentlos á pública subasta.

A la quenta no 'n tenen prou els pobres ab l' assignació que cobran del govern, que apelan al recurs de pulirse 'ls tapissos de la Catedral, dels quals no 'n son amos, sino mers custodis.

Seguint aquest camí

hi ha dret á preguntar:

—¿Quin dia se 'ns puleixen la Verge del Pilar?

En Pol de *La Perdiu*, ja te assumpto per una de las sevas crónicas.

Li dona que ni pintat el corresposnal de *La Publicidad* á Blanes, ab las següents ratllas:

«Es el caso que durante las serenatas de las orquestas frente á las Casas Consistoriales de la villa, vimos por pura casualidad y en medio de la muchedumbre el senador por Gerona y cacique de la provincia, D. Jaime Roure, en íntima y alegre conversacion y tuteándose, como verdaderos amigos, con el conocido *perdigot* Pol, que tantas veces desde las columnas de *La Perdiu* ha censurado y atacado al mencionado cacique de la provincia.»

Ab sols transcriure en Pol l'animada y alegre conversa, te la Crónica feta.

La qual podrà terminar ab las següents paraulas:
—¡Y qué be hi están els *perdigots* á la sombra dels *roures!*

Diguin lo que vulguin, Espanya progressa qu' es un horror.

A Madrit una empresa de tranvías va treure á subasta la confecció dels uniformes dels seus empleats, y va quedar-se ab ella una comunitat religiosa.

El mateix cas va repetir-se ab un'altra comunitat, que ab una rebaixa de un 30 per cent sobre 'l preu fixat, va quedar-se la confecció dels uniformes dels bombers.

Ara tot just comensém.

El porvenir es de las comunitats religioses. Dintre de poch frares y monjas s' encarregarán de tot. Inclús de menjar per compte del resto dels espanyols.

A Sant Gervasi se descubreix l' altre dia una gran falsificació de medicaments estrangers, y al dia següent es descobert un escorchador clandestí.

Un escorchador que semblava ideat per un autor de melodramas.

Era subterrani, s' hi entrava per una trapa y vetllavan l' ingrés dos mastins tremensos, dispuestos á abrahonarse sobre 'l primer que intentés penetrar en el misteriós catau.

Pero no hi van valguer mastins ni trapas. L' escorchador signé descubert, y en l' antre s' hi trobaren quartos de bou, de caball y de ruch, tot lo qual se donava al consúm pera recreo dels paladars fins y consol dels estómachs delicats.

* * *

Ja veuen com tot está sabiament combinat per la delicia y felicitat dels barcelonins.

Menjan carn de un escorchador clandestí y comensan per un mal-de ventre y acaban per una maltia.

Cridan al metje y aquest els fa una recepta.

Envían á ca 'l apotecari y aquest els dona un medicament falsificat.

Y se 'n van al altre barri.

Desengányinse, en aquest Barcelona, l' única industria de porvenir es la qu' exerceix el Sr. Samaranch.

Els francesos tan aficionats á *le galon et le panache*, están á punt de reformar l' uniforme del exercit.

Ja s' ha fet la proba en una de las últimas revistas, y ha sigut acullida favorablement.

El kepis será substituït per un barret tou, la llarga túnica per una guerrera ab coll girat; els colors llampants del

uniforme, per un color grisench. Res d' encarcament; res de fanfarria.

De aquesta manera lo que la tropa pert en visualitat, ho guanya en comoditat y *souplese*.

Y un' altra ventatja: el soldat sembla que s' apaisana... que s' acosta més al poble.

Una anécdota de Pío IX.

Entre 'ls devots passavan per tenir virtuts maravillosas las prendas de vestir del Papa.

Un pelegrí un dia va fer saber al Papa que havia lograt adquirir una mitja seva, y que pel mer fet de haver-la portada algunas horas, se li havia curat una llaga que tenia á la cama.

—Es extrany—respongué Pío IX somrient.—A

BANYISTA DE BULTO

—¡Ey, l' home de la palanca, no 'us deixeu anar ab massa furia, que faríau sobreixir el mar!

L' OS DEL CENTRO

Mireu quina barra gasta
y quins tiberis se dona
que ara está á punt de menjarse
el port de Barcelona.

EL NOU PAPA

—Ja tenim papa nou... En Sarto... Veyám si aquest donarà la benedicció apostòlica més barato que l' altre.

vosté se li cura una llaga á la cama sens més que portar una mitja meva algunas horas, y á mí que la porto sempre no se m' acaban de curar may.

Voltaire, que hagués sentit aquesta resposta, hauria dit:

—Es que vostra santetat tal vegada no estarà en gracia de Deu.

Tenim Papa altre vegada. Y ja 's deuen haver enterat de cóm se diu, eh?... Sarto, quina traducció literal catalana es *Sastre*.

Aixó es lo que li faltava á l' Iglesia Católica: un sastre... ¡No se n' hi gira poca de feyna, pobre Pio X, á tallar capas pluvials y á emprobar trajos cardenalics!

Y menos mal, si es dels que *conceixen el panyo*.

Al fernes sapiguer que volia anar á estiuhejar, el nostre batlle no ha tingut prou boca pera dir als barcelonins qu' ell no anava á divertir-se sino á estudiar assumptos de verda-der interés pera la ciutat, entre ells la unificació de la deuda municipal.

Sort que no 'l creyém de mitja paraula. Un home que encare no ha estudiat el modo de revocar la prohibició de fumar en el tranvías oberts, qu' es una cosa tant insignificant y senzilla, no pot ser que puga encaparrarse ab aixó de la Deuda, qu' es un assumpto tant transcendental y en el que tots els arcaldes s' hi han trencat el cap inútilment.

Que no prometi... y que digui que se la buscará per l' ombra, y allavoras tothom estarà

disposat á creure'l; que al fi y al cap aixó es lo que han fet tots els seus predecessors al gosar de la estival llicencia.

El concejal senyor Llopart ha demanat també uns mesos de llicencia.

Dos ó tres més que se 'n vajan á la torre, y Barcelona 's queda sense regidors. Pero aquí hi vé de perilla aquella célebre becqueriana que diu poch més ó menos:

*Volverán los oscuros concejales
á Casa la Ciudad,
pero aquellas reformas prometidas...
¡esas no volverán!*

Compareix el metje de un poble á casa de un sabater, presentantli unas botinas vellas.

—Vejeu si tenen cura.

El sabater després de mirarlas per tots cantons.

—No, senyor, no s' hi pot fer res. Lo que s' hi gastí será diner llansat.

—Está bé. Y molitas gracias.

El sabater:

—Dispensi; son dos pessetas.

—¿Cóm s' entén?

—Sí, senyor. L' altre día vaig portarli á la dona que tenia mal de ventrell. Vosté després d' examinarla va dir que no prengué res. ¿Se 'n recorda? Y va ferme'n pagar dos pessetas ¿ho té present?

El metje, comprenent que 's trobavan en el mateix cas, no tingué més remey que afluixar el preu de la visita.

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Cor-te-si-a.*
- 2.ª ID. 2.ª—*Ca-si-mira.*
- 3.ª TRENCA CAPS.—*Cama-lleó.*
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Evaristo.*
- 5.ª CONVERSA.—*Bot-Set.*
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Cuscunillas.*

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Colección Diamante (Edición López)

TOMOS PUBLICADOS

1. *R. de Campoamor*. Doloras, 1.ª serie.
2. Doloras, 2.ª serie.
3. Humoradas y cantares.
4. Pequeños poemas, 1.ª serie.
5. Pequeños poemas, 2.ª serie.
6. Pequeños poemas, 3.ª serie.
7. Colón, poema.
8. Drama Universal, poema, primer tomo.
9. Drama Universal, poema, segundo tomo.
10. El Licenciado Torralba.
11. Poesías y Fábulas, 1.ª serie.
12. Poesías y Fábulas, 2.ª serie.
13. *E. Pérez Escribá*. Fortuna.
14. *A. Lasso de la Vega*. Rayos de luz.
15. *Federico Urrecha*. Siguiendo al muerto.
16. *A. Pérez Nieva*. Los humildes.
17. *Salvador Rueda*. El gusano de luz.
18. *Sinesio Delgado*. Lluvia menuda.
19. *Carlos Frontaura*. Gente de Madrid.
20. *Miguel Melgosa*. Un viaje a los infiernos.
21. *A. Sánchez Pérez*. Botones de muestra.
22. *J. M. Matheu*. ¡Rataplán!
23. *Teodoro Guerrero*. Gritos del alma.
24. *Tomás Luceño*. Romances y otros excesos.
25. *L. Ruiz Contreras*. Palabras y plumas.
26. *Ricardo Sepúlveda*. Sol y Sombra.
27. *J. López Silva*. Migajas.
28. *F. Pi y Margall*. Trabajos sueltos.
29. *E. Pardo Bazán*. Arco iris, cuentos.
30. *E. Rodríguez Solís*. La mujer, el hombre y el amor.
31. *M. Matoses (Corzuelo)*. ¡Aleluyas finas!
32. *E. Pardo Bazán*. Por la España pintoresca (viajes).
33. } *A. Flores*. Doce españoles de brocha gorda.
34. }
35. *José Estremera*. Fábulas.
36. *Emilia Pardo Bazán*. Novelas cortas.
37. *E. Fernández Vacamonde*. Cuentos amorosos.
38. *E. Pardo Bazán*. Hombres y mujeres de antaño.
39. *J. de Burgos*. Cuentos, cantares y chascarrillos.
40. *E. Pardo Bazán*. Vida contemporánea.
41. } *Jacinto Laballa*. Novelas íntimas.
42. }
43. *Fr.ª Sarasate de Mena*. Cuentos vascongados.
44. *F. Pi y Margall*. Diálogos y Artículos.
45. *Charles de Bernard*. La caza de los amantes.
46. *Eugenio Sue*. La Condesa de Lagarde.
47. *Rafael Altamira*. Novelitas y cuentos.
48. *J. López Valdemoro*. La niña Araceli.
49. *Rodrigo Soriano*. Por esos mundos...
50. *Luis Taboada*. Perfiles cómicos.
51. *B. Pérez Galdós*. La casa de Shakespeare.
52. *J. Ortega Munilla*. Fina.
53. *F. Salazar*. Algo de todo.
54. *Mariano de Cavia*. Cuentos en guerrilla.
55. *Felipe Pérez y González*. Peccata minuta.
56. *Francisco Alcántara*. Córdoba.
57. *Joaquín Dicenta*. Cosas mías.
58. *J. López Silva*. De rompe y rasga.
59. *Antonio Zozaya*. Instantáneas.
60. *José Zañonero*. Cuentecillos al aire.
61. *Luis Taboada*. Colección de tipos.
62. *Beaumarchais*. El Barbero de Sevilla.
63. *Angel R. Chaves*. Cuentos de varias épocas.
64. *Alfonso Karr*. Buscar tres pies al gato.
65. *Francisco Pi y Arsuaga*. El Cid Campeador.
66. *Vital Aza*. Pamplinas.
67. *Antonio Peña y Goñi*. Rio revuelto.
68. *Enrique Gómez Carrillo*. Tristes idilios.
69. *Nicolás Estévez*. Calandracas.
70. *V. Blasco Ibañeta*. A la sombra de la higuera.
71. *A. Dumas, hijo*. La Dama de las Camelias.
72. *Joaquín M. Bartrina*. Versos y prosa.
73. *Francisco Barado*. En la brecha.
74. *Luis Taboada*. Notas alegres.
75. *Xavier de Montepin*. La señorita Tormenta.
76. *Antonio Zozaya*. De carne y hueso.
77. *Xavier de Montepin*. Muerto de amor.
78. *Conde León Tolstói*. Venid a mí....
79. *Alfredo Calderón*. A punta de pluma.
80. *Enrique Murger*. Elena.
81. *Luis Taboada*. Siga la broma.
82. *Laura García de Giner*. La Samaritana.
83. *Cyrano de Bergerac*. Viaje a la luna.
84. *Eugenio Antonio Flores*. ¡Huérfana!
85. *Iván Tourguenoff*. Hamlet y Don Quijote.
86. *Alicia Pestana (Caiel)*. Cuentos.
87. *Angel Guerra*. Al sol.

Precio de cada tomo, 2 reales

El algarrobo, por J. Bassa. . . . . Ptas. 2'50

Arboles frutales, por V. Miranda. Ptas. 3

El almendro, por M. V. Vallés. . . Ptas. 3

Las vacas de leche, por J. H. Magne. Ptas. 2'50

Las abejas, por H. Hamet. . . . . Ptas. 3

La gallina, por J. Montellano . . . . Ptas. 5

LA RELIGION AL ALCANCE DE TODOS

POR R. H. DE IBARRETA

Nueva edición

Pesetas 2

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franquieg al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebirà á volta de correu, franca de porta. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificar. Als corresponals se 'ls otorgan rebairas.

HUMORADA

Ahont se demostra que al home, la part del cos que se li desenvolupa més, es la que més treballa.